

Bloedtransfusie

1 Waarom bloedtransfusie?

Binnenkort ondergaat u een behandeling of ingreep, waarbij een kans bestaat dat u bloed toegediend moet krijgen.

Jaarlijks ontvangen in ons land zo'n 250.000 personen een bloedtransfusie vanwege ongevallen of grotere operaties, bij behandelingen voor kanker of andere ziekten, en bij bepaalde bloedafwijkingen.

Uw arts schrijft een bloedtransfusie pas voor als dat voor de behandeling echt nodig is. Dit wordt echter niet zonder uw toestemming gedaan (behalve wanneer er in acute situaties geen gelegenheid is uw toestemming te vragen).

Om u te helpen een weloverwogen beslissing te nemen, zal uw arts u vooraf inlichten over:

- de reden van de bloedtransfusie
- de risico's die aan de transfusie verbonden kunnen zijn
- de risico's die ontstaan als u niet instemt met een bloedtransfusie
- alternatieven voor bloedtransfusie (als die er zijn)

Hebt u na het lezen van deze informatie nog vragen, stel deze dan gerust aan uw arts.

2 Hoe veilig is donorbloed

Voor de veiligheid wordt een donor elke keer gekeurd voordat hij/zij bloed afstaat. Ook het afgestane bloed wordt standaard tenminste gecontroleerd op:

- het Humaan-Immuundeficientie-Virus (HIV), dat Aids kan veroorzaken
- twee soorten Geelzucht-Virussen (Hepatitis B en C)
- een virus dat een ruggemergziekte en leukemie kan veroorzaken (HTLV VIII)
- de geslachtsziekte Syfilis

Als blijkt dat het donorbloed toch besmet of mogelijk besmet is, wordt het vernietigd.

Ondanks alle voorzorgen blijft toch een zeer kleine kans bestaan op besmetting door een bloedtransfusie. De kans dat een eenheid voor transfusie bestemd bloed besmet is met HIV, is kleiner dan één op één miljoen. De kans is niet nul, omdat de bloeddonor heel kort voor de bloeddonatie besmet kan zijn geraakt.

De ziekteverwekker kan dan nog niet in het bloed worden aangetoond.

Er zouden ook virussen in het bloed kunnen voorkomen die we nog niet kennen en dus ook niet kunnen testen.

3 Voorzorgsmaatregelen

Bij elke patient worden maximale voorzorgsmaatregelen getroffen. Vooraf wordt gecontroleerd of het te ontvangen bloed wel bij u past. Dit gebeurt door uw bloedgroep en rhesus(D)-factor te bepalen. Sommige mensen beschikken over afweerstoffen tegen andermans bloedcellen, als gevolg van een vroegere bloedtransfusie of zwangerschap. Als na onderzoek blijkt dat dit bij u het geval is, betekent het slechts dat het wat langer duurt om passend bloed te vinden. Voordat u het bloed krijgt toegediend, controleert de verpleegkundige nauwkeurig of het klaargemaakte bloed inderdaad voor u bestemd is.

4 Bijwerkingen?

Door bloedtransfusie kan een allergische reactie optreden. Die is herkenbaar aan koorts, rillingen, galbulten, een rode huid of jeuk. Dit komt niet vaak voor en kan, als het nodig is, met medicijnen behandeld worden.

Soms worden afweerstoffen gevormd tegen andermans bloedcellen. Ook dit kan een koortsreactie geven, die zich laat behandelen met medicijnen. Heeft zich deze reactie voorgedaan, dan krijgt u een bloedgroepkaartje waarop informatie staat over de oorzaak. Het is belangrijk om deze informatie bij eventuele volgende bloedtransfusies altijd aan de arts te laten zien.

5 Weigeren

U kunt een bloedtransfusie weigeren, maar er zijn in het algemeen weinig andere mogelijkheden. Sommige ingrepen en behandelingen kunnen zelfs niet worden uitgevoerd zonder bloedtransfusie. Het weigeren van een bloedtransfusie betekent meestal een groot risico voor uw gezondheid. Hebt u twijfels over een bloedtransfusie, bespreek dit dan tijdig met de arts die u behandelt.

6 Transfusie met eigen bloed

Meestal is dit niet mogelijk. Bijvoorbeeld omdat de noodzaak om bloed te krijgen plotseling en kort voor de ingreep duidelijk wordt.

Een andere reden kan zijn dat uw gezondheid het niet toelaat om relatief veel bloed kort voor de ingreep bij u af te nemen.

Een transfusie met eigen bloed (autologe transfusie) is alleen mogelijk als:

- ruim tevoren duidelijk is waarom, wanneer en hoeveel bloed nodig zal zijn.
- u voldoende gezond bent en de ingreep het toelaat om binnen enkele weken meerdere malen (2 tot 4 maal) een halve liter bloed af te staan.
- de arts instemt, kan hij/zij de bloedbank vragen de bloedafnames te verzorgen.
- u voldoet aan de landelijke keuringseisen voor bloeddonoren

Wanneer blijkt dat bij de ingreep geen bloedtransfusie nodig is, wordt het eerder bij u afgenomen (autoloog) bloed vernietigd. Blijkt dat er meer bloed nodig is, dan zal de arts ook donorbloed van de bloedbank gebruiken, tenzij hierover tevoren andere afspraken zijn gemaakt.

7 Tot slot

Als u een bloedtransfusie nodig hebt, dan krijgt u die. Dat is in Nederland gelukkig vanzelfsprekend. Help mee om dat vanzelfsprekend te houden; spreek erover met mensen in uw omgeving.

Iedereen tussen 18 en 70 jaar die gezond is, kan bloeddonor zijn. Meer informatie kunt u krijgen bij de Bloedbank of bij uw (huis)arts.

MC Zuiderzee
Ziekenhuisweg 100
8233 AA Lelystad
(0320) 271 911
www.mczuiderzee.com

MC Emmeloord
Urkerweg 1
8303 BX Emmeloord
(0527) 63 76 37
www.mcemmeloord.com

MC Dronten
Het Zwarte Water 77
8253 PD Dronten
(0320) 271 911
www.mcdronten.com

Polikliniek Urk
Gezondheidscentrum
Het Dok
Vlechttuinen 1
8322 BA Urk